

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS- PRIJS

voor de Stad. / 12.

Franco per post. » 14

(Verschijnt driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag) 15 cents de regel

BICERE VERUM QUID VETAT

HÉRACLES

ANNUNTIEREN

15 cents de regel

Nog een woord

DE TROONREDE.

Het *Nederlandsch Nieuwsblad* heeft in het nummer van 11. Zaterdag gesproken over onze bewering, dat het ministerie in de troonrede door op de eendragt van het volk te rekenen, de vertegenwoordiging had beleedigd, zonder zich daarom een steun bij het volk te vormen. Het ontkent deze beschuldiging, en wil het doen voorkomen, als of de regering door over het volk te spreken op de *vertegenwoordiging* gedoeld had.

Het is mogelijk. Maar niemand zal ontkennen, dat het eene ongewone wijze is van zich in troonredenen uit te drukken. Daarbij zijn de omstandigheden, waarin wij verkeerden, van dien aard, dat zij geene andere opvatting gedogen. Er heeft in de afgelopen zitting een dandag gebrek aan overeenstemming tusschen de regering en vertegenwoordiging bestaan, dat zelfs door het *Nieuwsblad* openlijk betoed wordt, dat de regering daarom in de troonrede over overeenstemming niet spreken mocht. Men verkiest wel is waar, dat gebrek aan overeenstemming tusschen de regering en de vertegenwoordiging ten deele toe te schrijven aan oneenigheid tusschen de leden der vertegenwoordiging onderling. Men is daarmee niet ver gevorderd als men slechts voor oogen geeft te houden, dat deze oneenigheid vooral haren oorsprong vindt, in de zwakheid der regering, die niet wetende wat zij wil, aan de kamer beleedelijk konit afvragen, welk in deze of gene zaak haar verlangen mag wezen. Men brengt een ontwerp, of soms ook maar een denkbeeld in de kamer, stelt het der leden voor, onder de aanbeveling: « Doe er mede wat gij » wilt, ons zal het goed zijn, als gij het » het slechts eens wordt. » Hoe wil men nu, dat in zene vergadering van vijf en vijftig leden, waar de regering ieder lid uitnodigt zijne het zij gezonde of onbekoekte denkbelden in de wet te laten opnemen, eenstemmigheid zal ontstaan, vooral als men weet, dat bij een groot gedeelte der kamer onwil heerscht, en een ander gedeelte er toe genoodzaakt wordt, het ministerie te bestrijden, om niet de waardigheid der regering op in het slijk te zien wegzinken. Onder zulke omstandigheden is het tamelijk vruchteloos een-

stemmigheid aan de vertegenwoordiging aan te prediken. Dezelve is onmogelijk zoo lang, dan welkend ministerie zich aan allen wind van opinie prijs zal geven. Wil men eendragt tusschen de staatsmagten zien ontstaan, dan behoort het ministerie geheel te breken met een verleden, dat het niet beaamt. En voor te gaan op een nieuw pad van *mitde beginselen* Vorst en Volk zouden zich ontmoeten op den weg, die beide redden kan. De vertegenwoordiging, zoo genaamd, zoude onwermijdelijk hen goedwillig in moeten volgen, wilde zij zich zelf niet impopulair maken, wilde zij niet een *Coup d'état* provoceren, waardoor de regering, gesterkt door de publieke opinie, zich den weg zou baven tot betere dagen.

Wij willen niets zeggen op de zouteloze aanmerking van het *Nieuwsblad*, dat de Tweede Kamer het volk vertegenwoordigt. Hetzelve heeft dikwijls voorgegeven, dat hare opinien niet altijd door de regering gedeeld worden. Wij hopen, dat dit hier het geval zal zijn, want indien het ministerie niet begrepen heeft, of niet begrijpen wil, dat in de Kamer coteries, en niet het volk vertegenwoordigd wordt, dan zien wij daarin een ongunstig teken. Dan zoude het ons daaruit blijken, dat het ministerie deel uitmaakt van die oligarchische staatspartij, welke wij als den Koning en zijn volk gedeelig bestrijden, of dat wij mannen aan het staatsroer geplaatst zien, die bij helder zonlicht niet weten te oordeelen dat het dag is.

O'Connell schijnt er in te zullen slagen de rust van Ierland te bewaren. Hij wordt daarin ondersteund door de Katholieke geestelijkheid, welke al haren invloed bezigt, om de arme, ongelukkige, gesarde Ieren tot hieldzaamheid, goddijg betrouwen op God en de toekomst van te manen. Zoo zullen dan de poosigen verlijdel worden, welke men kan weendt, om andermaal van Ierland een bloedbad te maken. God geve het. Het zal het beste middel wezen, om de rechtvaardige zaak der Ieren te doen zegerieren. Want O'Connell, die met zijne medebestuurders digden voor de jury verschijnen moet, zal daaruit niet verordeeld worden, in het deel daar heelt hij veel kans om te worden gesproken te zullen worden. En indien het hof van assises O'Connell eemaal niet schuldig zal hebben verklaard, dan zal de zaak van Ierland, door de onvoorzigtige stappen van het gouvernemeny, haar overwinning meer nabij zijn, dan ooit was.

afwachting, dat O'Connell voor de jury verschijnen zal, gaat hij met de associatie geregeld voort meetingen te beleggen, en van uit Dublin, door middel der associatie, geheel Ierland te spreken.

De Protestanten het goed ziende, dat onze zusters van *Ulfedalen* de maatschappij vestigten, zijn op het denkbeeld gekomen, om dergelyke instelling, in zooverre de Protestantische begrippen die gedogen, te volgen. Men heeft daarom het plan gemaakt, eene instelling op te rigten, waarin ongehuwde meisjes of weduwen, die zich loe aanbieden, tot *pleegzusters* zal opkweken. Wij hebben zulks met genoegen vernomen, omdat wij daarin eene goedkeuring vinden van onze Katholieke kloosterzusters. Men leze slechts het uittreksel van het reglement, dat wij onder het *Mengelwerk* van heden ter lezing aanbieden.

ITALIE

Duitsche bladen geven het volgende schrijven uit Weenen van 14 October:

» Naar men uit *de Rome* vernceemt, heeft de Pauselijke regering, ten gevolge van de onlusten in de Romagna, van onze regering troppen verzoekt, om de rust aldaar te handhaven. Ter voldoening aan dat verzoek is aan den veldmarschalk Radetzky bevel gezonden, om een corps van 4000 man ter beschikking van het Roomsche Hof te stellen. Volgens de laatste berigten was dit corps reeds aan de grenzen aangekomen en zou hetzelfde op het Pauselijk gebied binnen rukken, zoodra de kardinaal-legaat zulks bevelig achtte. In onze eigene Italiaansche provinciën heerscht overal diepe rust: alleen Rome en Napels leverden aan ons Kabinet gegronde redenen tot bezorgtheid op.

» Uit Turin meldt men van het begin dezer maand:

» Tusschen den markies van Dalmatie, zaakgelastigd van Frankrijk aan ons hof, en de Oostenrijksche legatie, heeft dezer dagen een zanderting geschil plaats gehad, hetwelk ons gehele diplomatieke tighetam niet weinig bezig houdt. De markies van Dalmatie, die een uitstapje naar Venetie wenschte te maken, zond, als naar gewoonte, zijnen pas naar het Oostenrijksche gezantschap, om denzelfden te laten vseren. Hij dat vistingen antwoord, dat daar de Keizer van Oostenrijk devens Koning van Dalmatie is, de Oostenrijksche regering den titel van eenen hertog van Dalmatie niet konit erkennen. Men voegde hierbij, dat het hof van Weenen ten opzichte der vreemde titels het beginsel vasthield van slechts zoodanige titels te erkennen, als door hof om de herinnering aan verlislagen levendig te houden, maar geenszins de zoodanige, welke het bezit van een bezit nemen van eenige land tegenwoordigen Oostenrijkschen keizerlijken Staat toebehorende, of die te kechen geven. Zoo, dat de zoud, dat den niet van eenen hertog van Montebello in Oostenrijk te belevan primarisgeenszins den titel van eenen hertog van Dalmatie, van Trovisor, zoud, dat den zoud, dat Oostenrijksche gezantschap zoud, dat den markies toud uit, om gedurende zijn verblijf

de Oostenrijksche Staten eenen anderen titel aan te nemen, in elk geval het zien in de mogelijke geschied zou zien, in de verlangde visering van zijne pas te bewilligen. De Markies heeft hiertegen aangevoerd, dat hij gedurende de reis door Lombardien Venetiaansch koninkrijk geenszins het karakter begerde aan te nemen, en dat de Oostenrijksche regering hem niet kon laten zien, om hem te vereeren, welken hij, als particulier, van zijne geboorte af, gewoon is te voeren. Het wederantwoord der Oostenrijksche legatie is geweest, dat zij van het door haar aangenomen beginsel niet vermogt af te wijken, en dat de Fransche ambassadeur gelastigde heeft zich eindelijk genoodzaakt gezien, den titel van Markies Soult te nemen. Onder dezen naam en zonder eenig ander praedicaat op zijne pas, is hij eerst over Milaan naar Venetie gereisd. Men verliest zich in gissingen omtrent het doel van zijne reis. Dat dezelve niet een louter speeltogje is, laat zich afleiden uit zijn toegeven aan de vorderingen van het Oostenrijksche gezantschap, hetwelk zijner eigenliefde niet weinig gekost moet hebben. Lieden, die in betrekking tot de Fransche Legatie staan, willen weten dat de Markies, die tevens afgevaardigde is, op last van het Fransche kabinet, de vestingwerken van Verona met eigen oogen gaat opnemen, ten einde, bij de aanstaande zitting, daaruit te kunnen argumenteren, ten voordeele van het wapenen der Parijsche vestingen.

GRIEKENLAND.

Het Russisch gouvernement zal verscheidene vaartuigen naar de waeren van Griekenland zenden, om de beweging van het Helleensche volk te bewaken en des noods de belangen van den Czar te verdedigen.

De rust was den 8 October nog geen enkel ogenblik te Athene gestoord geworden. Niettemin heerschte er eene groote beweging in de gemoeiden, en men zag de toekomst met eene soort van ongerustheid te gemoet.

De Engelsche afgezant bij Koning Otto is zeer geneigd ten voordeele van het nieuwe gouvernement. Hij heeft aan het volk eene proclamatie gerigt, waarin hij hetzelfde geluk wenscht met de verkregene constitutie, en belooft, dat dezelve door zijn gouvernement zal worden erkend. Men weet nog niet welk gedrag de andere afgezanten gehouden hebben, maar het schijnt, dat de vertegenwoordiger van Rusland, tegen het geweld zal protesteren, hetwelk men den Koning heeft aangedaan? Zou de Czar eene nieuwe voorstelling van het gebeurde te Belgrado aan Europa willen geven?

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 20 October (Uit bijzondere berichten.) Volgens brieven uit Munchen, zou Koning Otto zijnen vader, den Koning van Beieren, hebben aangekondigd, dat hij geheel onder de magt staande van de hoofden der jongste revolutie, tot het besluit zou moeten komen, om den Griekschen troon te verlaten.

Gisteren is hier een courier doorgereisd, zich van Weenen naar Londen begevende met dépêches, die naar men wil weten, op de Grieksche zaak betrekking hebben. Het Oostenrijksche kabinet verlangt, dat de overige mogendheden het Grieksche vraagstuk als eene Europeesche zaak zullen behandelen, en laat niet onopgemerkt hoe zeer de Grieksche opstand inbreuk maakt op het monarchische grondbeginsel. — Wat de mogendheden ten dezen verder zullen kunnen en willen doen, zal uader moeten blijken. Tot dus ver is het niet met genoegzame zekerheid uitgemaakt, van welken kant de revolutie eigenlijk bewerkt of ondersteund is.

Den 15 October heeft de Koning van Beieren den eersten steen gelegd aan den Tempel van den Regen, die, volgens de uitdrukkingen van den Koning, voor Beieren moet worden wat de Valhalla is voor Duitschland. Dit gebouw zal in dorischen stijl worden opgetrokken, en midden in hetzelfde zal het vermaarde kolossale beeld, Beieren voorstellende, worden geplaatst. Het inwendige gedeelte zal met horstbeelden prikken, waaraan reeds sedert jaren door kunstenaars wordt gewerkt.

ENGLAND.

LONDEN den 21 October. Te Cambridge worden groote voorbereidselen tot ontvangst van H. M. en prins Albert gemaakt, welke voornemens zijn, den 25 dezer, of mogelijk eenige dagen later, de Universiteit aldaar met een bezoek te vereeren.

De grootvorst Michail zal zijne bezoeken aan de vorstelijke sebotische edellieden nog altijd voort, en

de juiste dag zijner terugkomst in deze hoofdstad is nog onbekend.

Men wil dat de hertog van Bordeaux zich langer dan eerst gedacht was hier te Lande zal ophouden, en dat te Parijs een aanzienlijk woonhuis voor hem en zijn gevolg zal worden in gereedheid gebracht.

LONDEN den 22 October. De vertoering voor de Czar heeft in geheel andere leer genden dan arij algemeen verwacht werd. Nadat gisteren, van negen tot vier ure, het werk der stemming, met telken afwisselende kans, ijverig was voortgezet, is het ten slotte gebleven dat de heer James Hall tot overbieder en eene stem boven zijnen mededinger verworven had. Deze zegepraal der Whigpartij is ook daarom van groote betekenis, dat zij het bewijs voor den toenemenden invloed der voorstanders van de afschaffing der graanwetten oplevert.

De heer Newman, die aan de Universiteit van Oxford de hooge waardigheid van Pastoor van St. Marie en president van het collegie van Oriël bekleedde, heeft zijn ontslag genomen. Ziehier hoe de Churchman, een kerkelijk dagblad, het afscheid van den geleerden schrijver verklaart, die de leer der hoogstaande puseisten zoo krachtadig heeft verdedigd, en zooveel heeft toegebracht om dezelve te verspreiden.

De heer Newman heeft zijne waardigheid als pastoor van St. Marie, waaraan ook de kapel Littlemore behoorde, welke hij zelf had doen bouwen, nedergelegd. De zaak is, dat hij, sedert eenigen tijd eene sterke tegenstand van de zijde der hoofden der collegien ondervond; deze laatste deden al wat in hunne magt was, om de jonge lieden te beletten bij zijne predikationen tegenwoordig te zijn. De heer Newman zinspeelde twee jaren geleden, reeds op deze omstandigheden en hij gaf vervolgens aan den Bisschop te verstaan, dat hij voornemens was zijn ontslag te nemen. Het besluit van heden is dus slechts de verwezenlijking van dit eerste plan.

Het is waar, de heer Newman was de tegenwerking, die hij ondervond, inoederszins de reden niet van zijn ontslag.

Hij had twee jaren geleden, op een half uur van Oxford, op eene plaats tot zijne parochie behorende, een klein fraai huisje doen bouwen, dat hij de pastorie eener kleine kerk noemde, welke ook door hem opgericht was geworden. Maar dit huis, dat hij bijna uitsluitend bewoonde, en waarin hij zoo veel genoegzame schone te smaken, was inderdaad eene plaats van afzondering, welke zijne tegenpartij, niet zonder eenige reden, zijn klooster noemde. Daar had hij, to midden eener bibliotheek, bestaande uit de schatten der Katholijke godgeleerdheid, een zeker getal jonge lieden genoodigd, die, onderscheiden door hunne bekwaamheden en deugden, de hervormingen kwamen overwegen, welke voor de Anglikaansche kerk noodzakelijk waren. De heer Lockhart, van het collegie van Exeter, heeft in dit huis de kiem der Katholijke wetenschap geplant, die hem tot de waarheid heeft teruggebragt.

De heer Newman houdt zich in dit godvruchtig en stil verblijf bezig, met de theologische studien te regelen van verscheidene jonge lieden, bestemd naar men zegt, om later in de Anglikaansche kerk kloosters te stichten, gelijk die, welke de Hervorming heeft verbeurd verklaard en vernield. Hij leeft met zijne leerlingen een sober en geregeld leven, om niet te zeggen, dat zij eenen regel volgen, welke zeer weinig van die der Katholijke kloosters verschilt. Het is den heer Newman onmogelijk voorgekomen zijne zoo talrijke bezigheden, het bestuur van zijn huis van Littlemore, te vereenigen met de debedieningen eener parochie als die van St. Marie welke hij verlangde als een werkzaam en ijverig herder waar te nemen. Deze menigvuldigheid van posten is de oorzaak van het besluit, dat hij genomen heeft. Hij heeft het drukke leven willen verlaten, om zich geheel en al aan de zorgen van zijn laatste gesticht over te geven.

SPANJE.

Op het eiland Cuba heeft de erkenning van het nieuwe Spaansche Gouvernement geene moeilijkheid

veroorzaakt. De Generaal O'Donnell is als Gouverneur Generaal aangesteld in plaats van Valdez, die van deze bediening is afgezet.

Men spreekt te Madrid ernstig over eene verandering van het ministerie, en men heeft al reeds de namen der personen welke men heeft aan het roepletten in het oog genomen. Het ministerie heeft bevestigd tot de partij van koningin Christina behoorende vreezen, dat een ministerie, uit zulke personen te zamengesteld, de meerderheid in de Cortes niet zal verkrijgen. Voor het overige deelt het ministerie Lopez niet af te spreken, althans de geschiedenis der wetgeving, ten zijnen opzichte, te kennen.

Uit Catalonie heeft men niets naders vernomen.

Op den 1 dezer, ten 1 ure des namiddags, hebben de citadel van Barcelona, het fort Pau, dat van San Carlos en Montjoy gelijktijdig het vuut op alle door de insurgenten bezette punten geopend. Ten gevolge van de door den kommandant der brik *Méléagre* genomen schikkingen, hadden al de Franschen, die deze stad wilden verlaten, gelijk mede vele Sardiniërs en Zwitsers, die de bescherming onzer vlag hadden ingeroepen, zich reeds den 3 aan boord der schepen van onze station begaven. Eene tot de directie der haven van Barcelona behorende sloep, welke zich onder het vuur der forten bevond, had de Fransche vlag opgestoken ten einde zich te doen eerbiedigen; de heer Gattier, kommandant van bovengenoemde brik, daarvan onderrigt zijnde, wistte zich tegen die handelwijs te protesteren, waarop hij versond de verzekering ontving, dat zoo iets niet weder zoude plaats grijpen. Den 10 dezer hebben de heer de Lesseps, consul van Frankrijk en al de Franschen, die te Barcelona waren gebleven, op uitnodiging der junta de stad verlaten. Zes honderd dertig Franschen werden met hunne goederen over onze schepen verdeeld of te Barcelonette aan wal gezet. Deze operatie duurde zeven uren, en had zonder ongeluk met de meeste orde plaats. De heer Lesseps schepte zich het laatst in, begevende zich met zijn gezin en den consul-generaal van Sardinië aan boord van de *Méléagre*. Den 11 October bevonden zich 780 Franschen aan boord van de schepen der station; degenen, die middelen van bestaan hadden, verdeelden zich over de door de Koninklijke troepen bezette dorpen. Allen geven in de laatste dankbaarheid te kennen wegens de spoedige en welwillende hulp hun verleend. Op de vreemde zaken, vriend en vijand, maakt deze vaderlijke zorg eene diepen, gunstigen indruk.

FRANKRIJK.

PARIS den 23 October. Het schijnt zeker te zijn dat de Ministers in den aanvang der Zitting van wetsontwerp op den noordelijken spoorweg zullen indienen, en tevens eene aanvraag voor de noodige fondsen tot het leggen der rails en de vervaardiging van het materieel zullen doen. Intusschen houden verschillende maatschappijen zich gereed tot het aanbod om dat werk voor hare rekening te ondernemen.

Breids worden meer dan tienduizend handteekeningen gesteld op eene pétite uit twee der voorsteden aan de Wetgevende Kamers, die ten doel heeft te vragen dat de brijgerige forten rondom Parijs wel behouden blijven, maar dat de naar die hoofdstad gekeerde fronten ontmanteld mogen worden.

Het schijnt dat er te Parijs zeer slechte tijdingen uit de Romeinsche Staten ontvangen zijn, en dat de opstand verontvondende vorderingen in de andere gedeelten van Italië maakt. Men heeft, zoo als men zegt, op eene officieele wijze vernomen, dat de H. Vader aan Oostenrijk hulp heeft gevraagd, en dat vijf à zes duizend man naar het Rijnlandsche grondgebied vertrokken zijn.

De tijdingen door de Hoogduitsche dagbladen medegedeeld zijn omtrent dezelfde, zoodat men zich niet zou moeten verwonderen, te vernemen, dat het kabinet van Weenen wezenlijk in de zaken van Italië tusschen beide is getreden. Er blijft nu nog overig te weten, welke houding Frankrijk tegenover Oostenrijk zal nemen. Men verzekert, dat de heer Guizot met deze zaak zeer in verlegenheid gebragt wordt, en wij gelooven zulks zonder moeite.

De hertog van Aumale zal naar Algérie inscheepen om het kommandantschap der provincie Constantine op zich te nemen. Zijne inscheeping zal te Napels geschieden, waar de stoomfregat *Armodée* hem zal afhalen. Waarschijnlijk zal de jonge prins, in de volkomen vrede met Algérie, welke spoedig zal gesloten worden, den maarschalk Bugeaud, met den titel van Onderkoning vervangen.

— Uit Constantine wordt van den 4 gemeld, dat van daar eene legerafdeeling van 3000 man naar de grenzen van Tunis is vertrokken, uit hoofde men tegenwoordig in onderhandeling is over het bepalen der grenscheiding tusschen Algerie en Tunis. Naar de berichten uit laatst gemeld rijk te oordeelen, schijnt die aangelegenheid nog geenszins voldoende geregeld te kunnen worden geacht. De Fransche consul, in Tunis gevestigd, heeft onlangs een plan van grenscheiding ingeleverd, doch de Beij heeft gemeend, daarmede geenszins genoeg te kunnen nemen.

— De hertog van Maastricht bevindt zich sedert eenigen tijd te Metz, en kan die stad, uithoofde van ongesteldheid, niet verlaten. De heer Pasquier, een der lijfartsen van Z. M. den Koning, is onlangs naar Metz vertrokken, en deze omstandigheid doet vermoeden, dat de ziekte van genoemden hertog van een ernstigeren aard is, dan men aanvankelijk had gedacht.

BELGIE

BRUSSEL, 21 October. Er is bepaald dat er voor eerst slechts eenmaal daags gelogenheid zal wezen, om in eens door lange den spoorweg van Brussel naar Keulen te reizen, en wel ten half acht ure des morgens. Men berekent dat de reis van Brussel naar Keulen in elf en die van Antwerpen naar Keulen in ongeveer twaalf uren zal volbragt worden.

De prijzen van Brussel naar Keulen zijn bepaald als volgt: diligence 20 fr. 50 c. char-à-bancs 15 fr. 30 c., waggons 9 fr. 75 c.

— De eerste met koopgoederen beladen wagentrein, die van Brussel naar Keulen vertrokken is, bestond uit 29 zwaar beladen wagens, waarvan 24 met lusten rapodie, afgezonden door het huis Badart te Brussel, en 5 met diverse naar Duitschland en Zwitserland bestemde koopwaren.

— De generaal Daine is voor eenige dagen in 74-jarigen ouderdom te Charleroi overleden, welke plaats hem door de militair overheid als verblijf was aangewezen.

NEDERLAND

HERTOGENBOSCH, den 23 October. Van goeder hand vernemen wij, dat het bestuur van het provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant, in deszelfs op den 19 dezer gehouden vergadering, de verhandeling, ingekomen op de door het genootschap in 1849, uitgeschreven prijsvraag:

„Eene herdedeneerde opgave van de merkwaardigste verhandelingen en geschriften, welke over het ontginning en bebouwen van woeste gronden in de provincie Noord-Brabant, gedurende de laatste vijftig jaren, zijn in het licht verschenen; met eene beoordeeling dier geschriften, gegrond op de plaats gehad hebbende ontginningen.”

„En geleekend met het motto:

„Si mihi quid proderit, statim accerso etc.”

Heeft bekroond met de zilveren medaille van het genootschap, en bij de opening van het bij die verhandeling gevoegd biljet, gebleken is, dat de schrijver dier verhandeling is, de door zijnen letterkundigen arbeid zoo gunstig bekende heer dr. C. R. Hermans, lid van onderscheidene geleerde genootschappen, rector van het stedelijk gymnasium en archivarius der stad Hertogenbosch, alsmede bibliothecaris van het provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant.

— Naar men vernemt, heeft Z. M. het verzoek om gratie, door den ter dood veroordeelden Van Stenis ingediend, gewezen van de hand, en zal op aanstaanden Woensdag de straf volvoerd worden.

— De gezamenlijke heeren chargés d'affaires en secretarissen van legatie, in deze residentie aanwezig, hebben verleiden Dingsdag, ter ere van den graaf d'Orléans, Pruisisch gezantschaps-secretaris, een prachtig souper gegeven in het *Hôtel de l'Europe*, en hij die gelegenheid Z. H. Weldeel Gestr., die, gelijk men weet, bij het stranden van het Noorwogische galjesschip te Tex Heyde, zich zoo menschlievend en moedig gedragen heeft, eene schuldert, het ongeluk voorstellende, ten geschenke aangeboden, waaraan de verandering aan onze stadgenooten de kunstschilders Vermeer en Moppentrouwers opgedragen is, die daartan bereids eene schets hadden gemaakt.

— Laatste Woensdag heeft er te Scherpenhagen weder een droevig ongeluk plaats gehad. Een der vis-

schersbootjes, gevoerd door den stuurman Jan Poet, was in den morgen van dien dag ter garnalenvangst afgevaaren. Tegen den middag begon de wind uit het noordwesten al heviger en heviger te waaijen. Met gevaar bereikte de equipage, bestaande uit zes koppes, het dorp Scheveningen. Zij was op het punt van aan te zet en, toen de boot eensklaps omstoot, waardoor tweemensen het leven verloten en de overige met veel moeite door eenige visschers, die aan den wal van het ongeluk getuigen waren, nog gelukkig zijn gered. De stuurman had zich aan de boot, die het onderste boven lag, vastgeklemd. Hij is, behoudens de matrozen de Zwart en de Lange, in gevaarvollen toestand bij den kastelein Logher ingehragt, die zich steeds zeer bereidvaardig betoont, dreinkelingen in te nemen, en dezelve het noodige te verschaffen. De visschers zijn door den med. doctor van Renesse, met behulp van den jongen heer Bausch, onmiddellijk geneeskundig behandeld, met dat gelukkig gevolg, dat zij weder bijna geheel hersteld zijn. Bij deze gelegenheid hebben de veldwachters Raais en Ross zich door hunne hulpvaardigheid bijzonder onderscheiden. De vrongelukten zijn A. Bruin en A. Ros; zij laten ieder eene vrouw en een kind na, terwijl de weduwe van laatstgemelden in hoogst zwangeren staat verkeert. Het lijk van Ros is reeds gevonden. Moge de edelmoedigheid van menschenvrienden zich over de deep ongelukkige weduwen en weezen uitstrekken.

— De raadkamer der arrondissements rechtbank te Arnhem heeft, bij bevelschrift van den 10 dezer, den heer G. A. Thijssen, uitgever der Arnhemse Courant, ter zake van overtreding van art. 1 der wet van den 1 Junij 1830, art. 2 der wet van den 16 Mei 1829 en art. 367 en 375 van het wetboek van strafrecht, naar de correctieusle terechtzitting derzelfde rechtbank verwezen. De zaak is bij dagvaarding reeds voor de rechtbank aangebragt, en moest op Dingsdag den 7 November worden behandeld. De heer mr. J. M. de Kempenaer zal de verdediging van den gedaagde voordragen.

Volgens nader bericht is de behandeling dezer strafvordering tot den 14 November verschoven, en zullen dus de pleidooijen, op laatstgenoemden dag worden gevoerd.

— Aan de Rijks-veerartsen is toegestaan, om, als onderscheidingsteeken, te dragen een jas, zoo als aan de kweekelingen van 's Rijks veerartsenschool is voorgeschreven, zijnde met dubbele borst tot boven toe digt, van donker grijs laken (marengo), met opstaanden zwarten zijden fluweelen kraag, waarop met zilverdraad (zoogenaamd *petit flu*) een lauriertakje geborduurd is, en voorzien van uit wit metaal geplette knoopen, dragende de letters R. V. A.

— Krachtens besluiten des Konings; dezer dagen genomen, is de bestaande organisatie van drie divisien infanterie en twee brigades cavalerie ingetrokken, en de formatie van twee divisien en eene reserve-brigade mitsgaders eene brigade cavalerie, bevolen.

De 9de en 10de regementen infanterie, benevens het 4de regement lige dragonders, zijn gesupprimeerd: terwijl de regementen grenadiers en jagers tot één regement zijn vereenigd.

Volgens besluit Zijner Majesteit van den 19den dezer, no. 56, zullen er voortaan geen afzonderlijke provinciale Kommandementen meer bestaan, maar de generaals of hoofd-officieren van het actieve leger, met het waarnemen dier functien belast worden.

Bij hetzelfde besluit wordt het getal plaatselijke kommandanten voortaan beperkt tot Amsterdam, Venlo, Maastricht, Bergen op Zoom, Breda, Nijmegen, 's Bosch en Grave.

Al de overige tot dus ver nog bestaan hebbende plaatselijke kommandementen zijn opgeheven.

Plaatsmajors zullen alleen aanwezig zijn te Grave, Heusden, Gorinchem, Coevorden, Ter Neuzen, Hellevoetsluis, fort Bath, Breskens, Woudrichem, Loevestein, fort Rammecken, Wierickerschans, St. Andries, Utrecht en Naarden.

Deze Plaatsmajors zullen in de steden, vestingen en forten, alwaar dezelve gevestigd zijn, tevens als plaatselijke kommandanten fungeren; immers voor zooverre zij den rang van hoofdofficier bekleeden, of wel gelijken of hoogerden rang hebben, dan de Kommandant van den troep.

Te Amsterdam zullen twee, en te Venlo, Maastricht Breda, Nijmegen en 's Bosch één plaatsmajor aan den plaatselijken kommandant zijn toegevoegd.

— Z. Exc. de Minister van Oorlog heeft de Gouverneurs der provincien verzocht, de plaatselijke besturen in hunne provincie te willen doen kennen, dat zij zich voor gemagtigd kunnen houden, om voortaan jaarlijks aan de manschappen, tot de ligting voor de nationale militia van ieder jaar behoorende, met uitzondering echter van de plaatsvervangers en van de zoodanigen tot het buitengewone contingent behoorende die meer dan één jaar te dienen hebben, kortom, aan al diegenen onder de bevelde miliciens, van wie het zeker is, dat zij, bij hunne indeeling, in reserve gesteld en alzoo, onmiddellijk naar hunne haardsteden terugzouden zullen worden, zonder in de hoofdplaats der provincie huisvesting en voeding te hebben genoten, wanneer de zoodanigen namelijk meer dan drie uren of zes uren heen en weder af te leggen hebben, vooraf het gewoon reisgeld, voor de heenreis alleen, berekend over den afstand van hunne gemeente naar gezegde hoofdplaats, te doen uitbetalen; zullende voor het bedrag van de deswege te doene betalingen door de belanghebbende plaatselijke besturen declaratie opgemaakt en, met inachtneming van de daaromtrent bestaande verordeningen, aan het Departement van Oorlog ingezonden kunnen worden. Ten einde voor het montant dier betalingen van gemeld Departement teruggave te erlangen, op de wijze zoo als zulks, ten aanzien van het verstrekt reisgeld, aan verlofgaagders der nationale militia, die onder de wapenen worden opgeroepen, geschiedt.

— Naar men vernemt, zullen ten gevolge der nieuwe organisatie van het leger, de 9de en 10de regementen infanterie bij de acht overige worden ingelijkt, en zal het wapen der infanterie alsdan verdeeld zijn in twee divisien, waarvan de hoofdkwartieren zullen gevestigd zijn te Maastricht en te Amsterdam. De divisien zijn weder verdeeld in twee brigaden; het hoofdkwartier van de 1e brigade der 1e divisie zal zijn te Maastricht en daartoe behooren de 5e en 7e regementen; dat van de 2e brigade te 's Hertogenbosch, en tot deze brigade behooren de 2e en 8e regementen. Het hoofdkwartier van de 1e brigade der 2e divisie, waartoe zullen behooren de 4e en 1e regementen, zal zijn te Groningen, en dat van de 2e brigade te Utrecht, behoorende de 3e en 6e regementen tot deze brigade. Voorts zoude er nog eene reserve-brigade worden gekorveerd, bestaande uit de regementen jagers en grenadiers, met toevoeging eener batterij rijlende artillerie en van een regiment kavalerie; het hoofdkwartier dezer brigade zal te 's Hage zijn.

De acht regementen infanterie zullen alsnu ieder bestaan uit 4 bataljons en een depot-bataljon van 2 kompagnien; het flank bataljon zal worden gebommandeerd door eenen luitenant-kolonel.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag den 23sten October 1849.

Voorzitter de heer mr. Luijben.

De vergadering wordt ten 11 ure geopend.

Zijne Excellentie de Minister van Justitie woont de vergadering bij.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De VOORZITTER geeft der vergadering kennis, dat de heer Tromp de van zijne geloofsbrieven nog ontbrekende stukken heeft ingezonden, en benoemt eene Commissie tot het onderzoeken derzelve, bestaande uit de heeren: van Rappard, Anemaet, Schooneveld, Hinderpou en Brouwer.

Die Commissie gaat onmiddellijk tot dat onderzoek over en brengt, na een kort tijdsverloop, bij monde van den heer van Rappard, haar rapport uit, inhoudende, dat uit de vroeger ontbrekende en thans door den heer Tromp overgelegde stukken volledig blijkt, dat die heer alle vereischen tot het lidmaatschap der Kamer bezit, en de commissie dus tot zijne toelating adviseert.

Dien overeenkomstig wordt besloten, de heer Tromp wordt door den Griffier ter vergadering huiusgeleid, en neemt zitting.

De VOORZITTER stelt de vergadering voor om, naar aanleiding van art. 14 van het reglement van orde, over te gaan tot het benoemen der twee leden, die met hem de commissie van oppertuuzigt over de huishoudelijke zaken der Kamer moeten uitmaken.

De heeren Repelaer, Scheers van Haren en van

Bleiswijk en Telting, worden belast met het opnemen der stemmen.

De heer VAN DAM VAN ISSELT stelt voor om de leden die verleden jaar de commissie voor de huishoudelijke zaken hebben uitgemaakt (de heeren Verwey Mejan en Luzac), zonder tot eene stemming over te gaan in hunne betrekking, welke zij zoo loffelijk hebben vervuld te continueren.

De VOORZITTER meent, dat het in den aard der zaak ligt, om die commissie jaarlijks te vernieuwen, en merkt bovendien aan, dat de heeren Verwey Mejan en Luzac als dit jaar herkozen leden, getuende eenen korten tijd hebben opgehouden tot de Kamer te beproeven.

De heer VAN DAM VAN ISSELT trekt zijn voorstel weder in, daar zijne bedoeling enkel was, om bij acclamatie de gewezen leden der commissie weder te benoemen, en het, nu zijn voorstel niet ondersteund wordt, de kortste weg is, om terstond tot de stemming over te gaan.

Bij de verkiezing van het eerste lid der commissie van opperoezigt, waaraan 40 tegenwoordig zijnde leden deelnamen, erlangen de heeren Verwey Mejan 22, Gevers van Endegeest 15, Luzac 2, en Repelaer van Molenaarsgraaf 1 stemmen.

Bij de benoeming van het tweede lid de heeren Luzac 29, Gevers van Endegeest 6, en Repelaer 5 stemmen.

De heeren VERWEY MEJAN en LUZAC zijn alzoo op nieuw tot leden van de Commissie voor de huishoudelijke zaken benoemd.

Aan de orde van den dag wordt gesteld de beraadslaging over het ontwerp van adres van antwoord op de thronrede.

De heer VAN RAPPARD verlangt, gebruik makende van het recht, bij art. 109 der grondwet aan de leden verleend, ook namens de heeren van Akerlaken, Uytwerf Sterlin, de Jong en de Backer, dat de Kamer terstond in commissie-generaal overga.

Dien overeenkomstig wordt door den Voorzitter de openbare vergadering in een commissie-generaal veranderd.

Mengelwerk.

Uittrekkel uit het Reglement

VEREENIGING VOOR ZIEKENVERPLEGING.

Art. 1. De vereeniging stelt zich voor: het vormen en verschaffen van geschikte ziekenpleegsters, die zij ter onderscheiding den naam van *pleegzusters* wenscht te geven.

Art. 2. Terwijl de Vereeniging hierdoor kraaken/len ljdenden eenen doeltreffende verpleging tracht te verschaffen, wil zij haar plaats tot dienstbaar maken aan de verbetering van den maatschappijken en zedelijk-godsdienstigen toestand der personen, welke zij tot pleegzusters zal doen bekwaamen.

Art. 3. De personen, welke men tot pleegzusters zal hebben opgeleid, zullen gekozen worden uit personen, die van eenen leeftijd van ten minste 18 jaren, en wel bij voorkeur uit ongehuwden of weduwen zonder kinderen, boven de 25 en beneden de 45 jaren oud. Zindelijkheid, landigheid, eerlijkheid en onbesproken zeden, zullen de hoofvoorwaarden zijn, welke dien keuze bepalen.

Art. 4. Van alles wat tot de eigenlijke ziekenverpleging behoort, zullen zij, in dapper geschikte luringingen, te gennadig onderwezen worden. Zij zullen bovendien onderligt en lesning ontvangten in alles wat tot de huisgezinne aandrake behoort, en zingen aan kan geleerd worden.

Art. 8. Iedere pleegzuster staat onder het bepaalde toezigt der Vereenigings Commissie van toezigt, met inschikking der Beschermers van de Vereeniging te kiezen, zullen zich hiertoe verdedigen.

Art. 11. Ieder wie voor zelve zelve of van zijner betrekkingen verpleging verlangt, zal zich schriftelijk met opgave van naam en woonplaats, des morgens vóór 12 ure hebben te melden aan het Lokal der Vereeniging.

Art. 12. De Vereeniging zek echter niet verded kunnen verbieden, dan hare middelen strekken, acht

zich niet gehouden aan andere aanvragen ter verpleging te voldoen, dan waarvoor zij beschikbare personen heeft. Geene personen beschikbaar zijnde, zal het Bestuur zorg dragen, dat zulks binnen den kortst-mogelijken tijd den aanvragenden kenbaar worde.

Art. 13. De verlangde verpleging kan zijn, voor het geheele of halve etmaal. In het eerste geval zullen bij voornoemde aanvraag twee pleegzusters ter beurtwisseling — in het laatste geval, ééne worden aangewezen, en wel volgens hare beurt op den dienst-mistier.

Art. 16. Naar mate der klasse, in welke de verpleegden zich overeenkomstig hunnen maatschappijken toestand zullen rekenen te behooren, zal door hen of hunne betrekkingen eene geldelijke tegemoetkoming aan de Vereeniging worden toegededaan.

Art. 17. Er zullen drie klassen, van verpleegden zijn.

De 1ste klasse, die der vermogenden, zal voor het geheele etmaal f 1,50 en voor het halve etmaal f 1,00 verdienen.

De 2de of middelste klasse, zal voor het geheele etmaal f 0,75 en voor het halve etmaal f 0,50 betalen, welke gelden wekelijks op quitantie van den Panningmeester zullen worden afgehaald.

De 3de klasse, die der onvermogenden, zal, voor zoover de middelen der Vereeniging strekken, kosteloos worden verpleegd, nadat hunne behoefte door een voldoende onderzoek zal gebleken zijn.

Art. 18. Geene bevestiging van welken aard ook, van de pleegzusters afzaken worde afgegeven. Zij zullen tevens tevens over de betoonde dienst, zal de daarvoor toegedaante buitengewone belooning aan het Bestuur worden toegezonden, hetwelk daarvan op de meest gepaste wijze, ten nutte der pleegzusters, gebruik zal maken.

Art. 21. De verpleegden worden uitgenoodigd, bij klachten, van welken aard ook, zich schriftelijk te wenden tot het Bestuur, hetwelk daarin, na getaan onderzoek, op de meest billijke en snelst mogelijke wijze zal trachten te voorzien.

Art. 23. Aan de personen, die tot pleegzusters worden opgeleid, zal gedurende haren leertijd een bepaald weekgeld worden toegekend. Een gelijk weekgeld wordt aan de voorlopig, en aan de voor vast aangeslede pleegzusters verstrekt. Bovendien zal het Bestuur, naar gelang van de beschikbare middelen, op voorstel der Commissie van toezigt, trachten te voorzien in alles wat kan bijragen tot verbetering van haren toestand en bevordering van hare geschiktheid, door het aanschaffen van kleederen, lectuurg, bijbels en andere godsdienstige lectuur, enz.

Art. 24. De middelen, zullen geleverd worden, uit: I de gewone bijdragen van Beschermers van de Vereeniging; II de gelden, welke door de verpleegde personen betaald worden; III de buitengewone schenkingen of erffattingen, welke aan de Vereeniging zullen ten deele vallen.

Art. 25. Beschermers en Beschermvrouwen verbinden zich ieder tot eene jaarlijkse bijdrage van ten minste **Zes Gulden**.

Art. 26. Het halig overschat der inkomsten zal door het Bestuur jaarlijks worden afgegeven, tot het vormen van een Fonds, waaraan de vereeniging aanspraak zal zijn, en waarvan de renten zullen dienen tot de ondersteuning van zondlinge pleegzusters / welke door onderdom of ziekte in de derwille luring later betrekking vermindert worden.

Art. 27. Het Bestuur zal alle buitengewone luringen, welke luringen tot de verbetering van den maatschappijken en zedelijk-godsdienstigen toestand der pleegzusters met ziele luringen loeren.

Art. 33. De taak der Commissie van toezigt zal zijn: I het toezigt over alles wat met den maatschappijken, zedelijk-godsdienstigen toestand der pleegzusters in betrekking staat, en het vaststellen van maatregelen, om daarin zooveel mogelijk verbeteringen te weeg te brengen.

II het onderzoek omtrent de pligtomulling der pleegzusters, en de geschiktheid der verpleegden tot de verpleging, en het berichten daar omtrent aan het Bestuur.

III het aanbevelen van onvermogende zieken, en het berigt geven omtrent het meer of minder benodigde van de door hen aangevraagde verpleging.

Het nadere omtrent al deze punten zal bij huishoudelijke Reglementen worden bepaald.

C. B. TILANUS, Voorzitter.
J. F. BROMS, Panningmeester.
C. P. VAN EGHEN, Secretaris.

Advertentien.

H. FEMAND (de Kath. Godsdienst belijdende) het Recepteren kundig, en niet onbekend met het geneeskundige, zag zich gaarne hoe eerder hoe liever geplaatst bij eenen **APOTHEKER of GENEESHEER** van de Kath. Godsdienst in de Provincie Noord-Brabant of Gelderland. Op eene goede behandeling wordt meer dan op salaris gezien. — Nadere informatie bij den Uitgever dezer Courant, brieven franco.

Gelduitzettingen op

L I J F R E N T E

EN VERZEKERINGEN OP HET LEVEN.

De Maatschappij van Algemeene Assurantie op het LEVEN, de totale Fondsen en de Overlevingen gevestigd te Brussel, en goedgekeurd door Koninklijk besluit van 12 Junij 1824, is verpligt door Agenten in geheel het Rijk te verspreiden plaatsen hare wezentlijke Kapitaal beloopt tot nabij de **DRIE MILLIOEN VIJF MAAT HONDERD DUIZEND FRANCS**, en zij betaalt jaarlijks meer dan **DRIE MAAT HONDERD DUIZEND FRANCS** Lijfrente. De verrigtingen der Maatschappij hebben tot voorwerp de verzekeringen van Kapitaal betaalbaar na den dood, of ingeval van leven een bepaald tijdstip, de constitution van **LIJFRENTEN, PENSIOENEN**, van Weduwen en Ambtenaren, van **HUWELIJKS-GIFTEN** aan de Kinderen, **AANKOOP** op **LIJFRENTE** van **RENTEN, SCHULD-BEKENTNISSEN, AKTIEN** en **ONROERENDE GOEDEREN**. Zij koopen insgelijke hezij met **GE-REED GELD** of op **LIJFRENTE** de **VRUCHT-GEBRUIKEN** en de **NAAKTE EIGENDOMMEN**. Men kan zich de Prospectus en Statuten en alle wenselijke inlichtingen bezorgen hetzj bij den Agent **A. C. VAN DER MEULEN Junior**, in de Hinthamerstraat, Wijk C No 86 te **'s Hertogenbosch**, of op het Secretariaat Generaal der Maatschappij te Brussel, in de nieuwe Brugstraat No 48.

G r a a n m a r k t

VAN 's HERTOGENBOSCH, van Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, den 19, 20 en 21 October 1843.

Men heeft eene matigen aanvoer van Rogge, Boekweit en Haver gehad; waarvoor de navolgende prijzen, per Ned. mud, zijn besteed

ROGGE f 4,85 a f 5,50.

BOEKWEIT - 4,85 a - 5,50.

HAYER - 2,10 a - 2,50.

Het tar markt aanwezige was voor de consumptie of ter verzending niet voldoende, zoodat men spoedig alles zag weg gekocht.

Zijnde de midde prijs van de Rogge, waarnaar de zetting van het brood op Donderdag den 19 October is geschied f 5,10.

De 3 Nederl. ponden Roggebrood 21 1/2 Cents. Het 7 1/2 a - Boter f 0,65 a f 0,74.

EINDHOVEN den 24 October 1843.

De Prijzen der Graanen zijn heden salijer geweest

De 1ste soort - 4,75 a - 5,00.

De 2de soort - 4,50 a - 4,75.

De 3de soort - 4,25 a - 4,50.

De 4de soort - 4,00 a - 4,25.

De 5de soort - 3,75 a - 4,00.

De 6de soort - 3,50 a - 3,75.

Ter Drukke van D. A. A. DE ROOIJ te 's Drecht.